

СТАЖУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Перспектива інтеграції України у Європейську Спільноту вимагає реформування всіх галузей та сфер діяльності, освітньої зокрема, відповідно до європейських стандартів та цінностей. Серед вимог, що постають перед викладачем вищої школи за реформування освітньої галузі слід виділити такі чинники, як компетентність, професіоналізм, інтелект, гнучкість, креативність, інноваційність, комунікабельність. Від компетентності викладача залежить ефективність освіти майбутнього покоління фахівців. В галузі освіти компетентність прийнято розглядати як розвиваючу здатність, котра надає змогу людям адекватно та вмотивовано поводитися, будувати манеру поведінки, яку вимагає певна ситуація. Варто зазначити, що на сьогоднішній день в Західній Європі компетентнісний підхід є основою освітньої програми. Проте в Україні дослідження значення компетентності, представлені працями Н. Бібік, І. Зязюна, І. Зимньої, О. Коберника, О. Лебедева, О. Локшиної, О. Сухомлинської, І. Тараненка, Л. Хоружої, з'явилися порівняно недавно. З огляду на це, звернімося до переліку компетентнісних вимог, розроблених голландськими директорами та вчителями під керівництвом Асоціації професійного рівня вчителів (*SBL*) та схвалених урядом у 2006 році. До структури компетентності входять наступні компоненти: педагогічна, володіння предметними знаннями, організаційна, міжособистісна, співпраці із колегами, співпраці з оточуючим середовищем, рефлексії та саморозвитку [1]. Таким чином, зв'язок із оточенням відіграє провідну роль у професійному становленні викладача вищої школи. Як зазначає Ф. М. Реймерс, «хороший педагог обізнаний із тим фактом, що реальний світ стає все більш взаємопов'язаним та взаємозалежним» [2]. З'являється таке розуміння, як глобальна компетентність, що полягає у знаннях про навколишній світ та вмінні пристосовуватися до подій; ставленні та етичних переконаннях для мирного та продуктивного співжиття із людьми з різних частин світу.

До основних шляхів вдосконалення професійної компетентності викладачів вищих закладів освіти відносять стажування науково-педагогічних кадрів. Із входженням у XXI століття помітним збільшенням стала академічна та наукова мобільність, що сприяє розширенню кордонів співпраці між вузами з усього світу. Щороку на стажування відбувають сотні тисяч студентів, викладачів, аспірантів, що значно підвищує рівень компетентності, шанси на працевлаштування, кваліфікації.

Стажування за кордоном – це не лише обмін ідеями, а й збагачення індивідуального досвіду, практика іноземних мов, можливість опанування новою іноземною мовою, знайомство із культурою і традиціями іншої країни, формування терпимості та толерантності до людей іншої національності та їхніх звичаїв. Викладачі мають змогу брати участь у різноманітних конференціях,

семінарах, симпозиумах, відвідувати курси, тренінги, майстер-класи, виставки, тощо. Вищі навчальні заклади заключають договори, реалізують програми або проекти, із зарубіжними університетами та науковими установами. На сьогодні існує безліч проектів у рамках міжнародних програм Erasmus +, Erasmus Mundus, Tempus, Comenius, Leonardo da Vinci, AIESEC, Jean Monnet, Languages (KA2), UniStudy, фінансовані Європейським Союзом, що організують стажування на термін від одного місяця до одного року для викладачів та аспірантів. Існують також інші організації, що пілотують програми обміну, завдяки яким викладачі та аспіранти можуть підвищити свій професійний рівень на стажуванні в університетах за кордоном.

За умов освітньої та наукової глобалізації наукове стажування є однією з найефективніших форм підвищення рівня компетентності викладача іноземних мов, адже за кордоном з'являється набагато більше шансів почути звучання мови, поспілкуватися із носієм, перевірити теоретичні знання на практиці. Під час стажування є можливість як аспірантам, так і викладачам-мовникам ознайомитися із новітніми надбаннями науки, інноваційними засобами та методами навчання, розширити джерельну базу наукового дослідження, дізнатися про зміст навчання у зарубіжній вищій школі із метою запозичення кращого досвіду у вітчизняній науково-педагогічній практиці, представити на розгляд власні ідеї та доробки. Окрім того, налагоджується співпраця між навчальними закладами та науково-педагогічними працівниками зокрема. Викладач іноземної мови має змогу розширити знання про культуру, архітектуру, історію, мистецтво країни, в якій він проходить стажування, що в подальшому сприятиме ефективному застосуванню лінгвосоціокультурного методу у викладацькій діяльності педагога.

Отже, стажування за кордоном є ефективним засобом підвищення компетентності викладача іноземних мов.

Література

1. Miniversion : The Dutch teacher competences and requirements [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.teacherqualitytoolbox.eu/>.
2. Reimers F. Leading for Global Competency / F. Reimers // Educational Leadership. Teaching for the 21st Century. – Vol. 67, № 1. – 2009.